

**THE ANALYSIS OF ECOTOURISM AS A DYNAMIC PROCESS
IN COMMON PROPERTY MANAGEMENT: A CASE STUDY OF
PLAI PONG PANG THAI- STYLE HOUSE CONSERVATION
CLUB, AMPHOE AMPHAWA, SAMUTSONGKHRAM
PROVINCE**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE
(TECHNOLOGY OF ENVIRONMENTAL MANAGEMENT)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY
2009**

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

THE ANALYSIS OF ECOTOURISM AS A DYNAMIC PROCESS IN COMMON PROPERTY RESOURCE MANAGEMENT: A CASE STUDY OF PLAIPONGPANG THAI-STYLE HOUSE CONSERVATION CLUB, AMPHOE AMPHAWA, SAMUTSONGKHRAM PROVINCE

USA UAMSON 4936856 ENTM/M

M.Sc. (TECHNOLOGY OF ENVIRONMENTAL MANAGEMENT)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: KULVADEE KANSUNTISUKMONGKOL, Ph.D.(Ecology), PATOMPONG SAGUANWONG, M.B.A., SANCHAI SUTIPHANWIHAN, M.Sc.

ABSTRACT

This study aimed to analyze the patterns of management for common property and tourism by Plai Pong Pang's Thai-style house conservation club. The analysis applies the conceptual framework of dynamic common property management (Oakerson) and the eco-tourism principle (Gail Nash) to explain change and tourism resource management patterns as community based common property. This study applies qualitative research methods by conducting a descriptive analysis according to Oakerson. The factors under study are resource patterns, utilization rules of each resource, internal and external factors affecting the decision-making structure, relationship patterns among community members, and the results of common property management. Finally, the researcher expected to see a changing pattern and adaptation to common property management. The researcher collected data through the methods of non-participant observation, in-depth interviews, and focus group discussions. This study found that there are three changing phases of tourism resource management as community common property; during the 1st phase (1999 - 2002), tourism activity was introduced to the community but was not highly prevalent at that time. During the 2nd Phase (2002 -2006), tourism in the area was very high. There were a higher number of tourists and of those who utilized common properties during this period. And for the the 3rd and final phase (2006 until now), more investors in resort development came to Plai Pong Pang and the nearby sub-districts in Amphawa. The analysis according to the four factors of Oakerson found that (1) tourism resources were open for free utilization and the rate of utilization seems to be higher; (2) the rule of common property utilization in the district is not clearly functioning through negotiation and the community information process. Additionally, the regulations of the marine transportation department functions to control the environmental impacts from motor boats; (3) sub-district members are living together in an agricultural society. All of them are living as kin. However, the individual living style is starting to gain more influence in the area; (4) when the results of tourism resource management as common property in Plai Pong Pang sub-district were compared with the principle of eco-tourism according to Gail Nash, it was found that recently the tourism management of the local conservation club has moved away from eco-tourism due to a lack of concern for and avoidance of the following factors: environmental impacts, saving funds for preservation, distribution of benefits among community members and nearby communities, and proper management accorded to the natural surroundings based on sustainable resource management.

KEY WORDS: COMMON PROPERTY MANAGEMENT/ ECO-TOURISM/ PLAIPONG PANG

152 pages

การวิเคราะห์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในแง่พลวัตของการจัดการทรัพยากรร่วมและรูปแบบการจัดการ กรณีศึกษา
ชมรมอนุรักษ์หมู่บ้านท่องเที่ยวบ้านทรงไทยปลายโพงพง อำเภอมัฒนา จังหวัดสมุทรสงคราม

THE ANALYSIS OF ECOTOURISM AS A DYNAMIC PROCESS IN COMMON PROPERTY RESOURCE
MANAGEMENT: A CASE STUDY OF PLAIPONGPANG THAI-STYLE HOUSE CONSERVATION CLUB,
AMPHOE AMPHAWA, SAMUTSONGKHRAM PROVINCE

อุษา อ่วมสน 4936856 ENTM/M

วท.ม. (เทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: กุลวดี แก่นสันตสุขมงคล, Ph.D.(Ecology), ปฐมพงศ์ สงวนวงศ์, M.B.A.,
สัจชัย สุทธิพันธุ์วิหาร, M.Sc. (Technology of Environmental Management)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้วัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์รูปแบบการจัดการทรัพยากรร่วมและรูปแบบการจัดการการท่องเที่ยว
ของชมรมอนุรักษ์หมู่บ้านท่องเที่ยวบ้านทรงไทยปลายโพงพง โดยใช้กรอบแนวคิดการจัดการทรัพยากรร่วมของ
Oakerson และหลักการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของ Gail Nash อธิบายการเปลี่ยนแปลง และรูปแบบของการจัดการ
ทรัพยากรการท่องเที่ยวในฐานะทรัพยากรร่วม การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิเคราะห์ข้อมูลเชิง
พรรณนา ประกอบด้วยลักษณะการใช้ทรัพยากร กระบวนการใช้ใช้ได้แก่ ปัจจัยภายในและภายนอกที่มีผลต่อ
โครงสร้างการตัดสินใจ ความสัมพันธ์ของคนในสังคม และผลลัพธ์ของการจัดการทรัพยากร ให้เห็นการ
เปลี่ยนแปลงในการจัดการทรัพยากรร่วมของชุมชนปลายโพงพง เก็บข้อมูล โดยการสังเกต การสัมภาษณ์เชิงลึก
และการสนทนากลุ่ม ผลการศึกษาพบว่าพลวัตของการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวในฐานะทรัพยากรร่วม
เปลี่ยนแปลงเป็น 3 ช่วง ดังนี้ ช่วงแรก (ปี 2542-2545) คือ เริ่มมีการท่องเที่ยวในพื้นที่ ยังไม่ได้รับความนิยม ช่วงที่
สอง (ปี 2545-2549) คือ การท่องเที่ยวภายในพื้นที่ได้รับความนิยมมากที่สุด จำนวนผู้ใช้ทรัพยากรที่เพิ่มขึ้น ช่วงที่
สาม (ปี 2549 จนถึงปัจจุบัน) คือ มีนักลงทุนสร้างรีสอร์ท ในพื้นที่ตำบลปลายโพงพงและ ตำบลอื่นในพื้นที่อำเภ
อัมพวาจากการวิเคราะห์ตาม Oakerson พบว่า (1) ทรัพยากรการท่องเที่ยวเข้าใช้ได้อย่างเสรีมีแนวโน้มการเข้าใช้
มากขึ้น (2) กฎในการใช้ทรัพยากรร่วมกันของคนในตำบลไม่ชัดเจน กอปรกับกฎของกรมเจ้าท่าและพาณิชย์วิที
ควบคุมการขับเรือเพื่อลดผลกระทบ (3) คนในตำบลเป็นสังคมเกษตรผูกพันกันแบบเครือญาติมีการเปลี่ยนแปลง
ไปสู่ปัจเจกขึ้น (4) ผลลัพธ์เทียบกับหลักของ Gail Nash มีแนวโน้มการท่องเที่ยวเชิงนิเวศลดลง การหลีกเลี่ยง
ผลกระทบด้านลบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย การจัดสรรรายได้เพื่อการอนุรักษ์ การกระจายผลประโยชน์แก่สมาชิก
ชุมชนและชุมชนรอบข้าง และการจัดการที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมธรรมชาติบนฐานการจัดการทรัพยากร
อย่างยั่งยืน